

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ερώτηση: Έχουμε να κάνουμε με ανταλλαγή πληροφοριών. Υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες ούτως ώστε η ανταλλαγή αυτή να γίνεται πάνω σε εμπιστευτική βάση;

Β. Νάταρ: Είναι με βάση τη νομοθεσία που ανταλλάσσονται αυτές οι πληροφορίες και στη βάση της εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας, με το πέρασμα του χρόνου, ενοποιείται, η σωστή εποπτεία βασίζεται στη συνεργασία των εποπτικών αρχών και σίγουρα η ανταλλαγή πληροφοριών θα γίνεται πάνω σε εμπιστευτική βάση. Η ανταλλαγή πληροφοριών θα γίνεται μόνο για τη διεξαγωγή του αναγκαίου ελέγχου. Δεν υπάρχει περίπτωση η ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών να μη γίνεται πάνω σε εμπιστευτική βάση. Επιπρόσθετα, με βάση τη νομοθεσία είναι ποινικό αδίκημα αν η ανταλλαγή πληροφοριών δεν διατηρεί την εμπιστευτικότητά της.

Μ. Κληρίδης: Και οι τρεις εποπτικές αρχές έχουν υποχρέωση εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που έχουν στη διάρκεια διεξαγωγής ελέγχων τους. Στην περίπτωση που αφήσουν να διαρρεύσουν εμπιστευτικές πληροφορίες, τότε αυτό αποτελεί ποινικό αδίκημα.

Χρ. Χριστοδούλου: Θα μπορούσατε να υποθέσετε ότι, αντί τριών αρχών, έχουμε μία αρχή με τρεις επί μέρους κλάδους. Σε πολλές χώρες αυτή είναι η πραγματικότητα. Οι τρεις αρχές που έχουμε εμείς πλέον συντονίζονται, συνεργάζονται και ασκούν το ρόλο τους αποτελεσματικά στις περιπτώσεις όπου υπάρχει μια αλληλοεμπλοκή. Υπό αυτή την έννοια, οι τρεις αρχές έχουν τον επαγγελματισμό που απαιτείται και τη συνείδηση της εμπιστευτικότητας ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο και να μην τίθεται σε κίνδυνο η επιχείρηση, το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εποπτεύεται ή ρυθμίζεται ανάλογα.

Ερώτηση: Λειτουργούν σε ισότιμη βάση οι τρεις αρχές;

Μ. Κληρίδης: Υπάρχει μια δυνατή ανάγκη συνεργασίας. Να εξηγήσω τους λόγους: Στο δικό μας τομέα υπάρχουν οι ΕΠΕΥ. Αν δεν συνεργαστούμε μεταξύ μας δεν θα μπορεί να υπάρξει σωστός ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών και των ΕΠΕΥ. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά τις τράπεζες που έχουν ασφαλιστικές εταιρείες και αντίθετα. Εάν δεν συνεργαστεί η Κεντρική Τράπεζα με την Εφορο Ασφαλιστικών Εταιρειών, πώς θα μπορεί να γίνεται επίβλεψη του συγκροτήματος που για παράδειγμα ονομάζεται Τράπεζα Κύπρου ή Universal; Επιπρόσθετα, υπάρχουν τα θέματα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος που μπορεί να γίνει μέσω του Χρηματιστηρίου ή των Εμπορικών Τραπεζών ή μέσω των Ασφαλειών. Αρα, υπάρχει τρομερή ανάγκη συνεργασίας.

Β. Νάττα: Η ανάγκη αυτή αποδεικνύεται παρακολουθώντας τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που όλοι αυτοί οι Οργανισμοί διαθέτουν στην αγορά, όπου δεν μπορεί κανείς να γνωρίζει με ευκολία πού σταματά το ασφαλιστικό στοιχείο, πού ξεκινά το επενδυτικό και πού είναι το τραπεζικό. Όλα είναι πλέον αλληλοεξαρτώμενα και δεν μπορεί κανείς εύκολα να απομονώσει την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα χωρίς να υπάρχει συνεργασία είτε στον τομέα της ασφάλισης, ή της επένδυσης ή της τοποθέτησης καταθέσεων μέσα από τραπεζικά ιδρύματα.

Όσο περνά ο καιρός, όλα γίνονται πιο πολύπλοκα και ακόμα πιο δύσκολα μπορεί κανείς να προστατεύει, μέσω της εποπτείας που ασκεί σε ένα μέρος αυτών των προϊόντων, το συμφέρον των πολιτών. Είναι προς το συμφέρον του απλού πολίτη αυτή η συνεργασία που γίνεται τώρα.

Χρ. Χριστοδούλου: Αυτά που συζητούμε αυτή τη στιγμή και αυτά που ρυθμίζουμε μέσω του Πρωτοκόλλου αφορούν το ζωτικότερο τομέα της οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης του τόπου μας. Είναι σημαντικό να λεχθεί ότι ο προορισμός και των τριών εποπτικών αρχών είναι όπως, μέσα από τη συνεργασία, διασφαλίσουν το υγιές, το ισχυρό και το βιώσιμο των εποπτευόμενων ιδρυμάτων, οργάνων, επιχειρήσεων και οργανισμών. Ο κίνδυνος στην περίπτωση μας δεν είναι η σύγκρουση εποπτικών αρχών ή προσωπικοτήτων. Ο κίνδυνος είναι να υπάρξουν κενά γιατί δεν θα υπάρχει η επιβαλλόμενη συνεργασία. Με το πρωτόκολλο που έχουμε υπογράψει και με την άτυπη αλλά ουσιαστική συνεργασία που

είχαμε ως τώρα, έχει αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει πρόβλημα συνεργασίας ή αρμοδιότητας. Αντίθετα, έχει αποδειχθεί ότι έχουμε συμβάλει ήδη στην προάσπιση ζωτικών συμφερόντων του τόπου και του λαού.

Ερώτηση: Στην αρχή της ομιλίας σας αναφερθήκατε στον πολυτεμαχισμό της εποπτείας του χρηματοοικονομικού τομέα. Παρακαλώ δώστε μας κάποια συγκεκριμένα παραδείγματα, δεδομένης της καλής συνεργασίας σας, όπως μας είχατε πει, και πώς προέκυψε η ανάγκη να υπογραφεί πρωτόκολλο.

Χρ. Χριστοδούλου: Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι σε κάθε χώρα υπάρχει είτε μία ενιαία ρυθμιστική αρχή, η οποία επιλαμβάνεται θεμάτων ρύθμισης και εποπτείας του τραπεζικού, του ασφαλιστικού και του τομέα των επενδυτικών εταιρειών, είτε υπάρχουν για ιστορικούς λόγους τρεις ξεχωριστές αρχές, οι οποίες είτε συντονίζονται με βάση νομοθεσία που δημιουργείται είτε με βάση πρωτόκολλα όπως εκείνο το οποίο εμείς έχουμε υπογράψει και το οποίο θέτουμε σε εφαρμογή από την 1^η του χρόνου. Ταυτόχρονα, μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναπτύσσεται ένας έντονος προβληματισμός σε σχέση με το κατά πόσο θα υιοθετηθεί ως κεκτημένο μια συγκεκριμένη θέση. Δηλαδή, μια ρυθμιστική αρχή ή διατήρηση των δύο ή τριών αρχών αλλά αναγκαστική συνεργασία τους ή κατά πόσο κάθε χώρα θα αποφασίζει από μόνη της ποια διαδικασία θα ακολουθεί. Είναι ιστορικοί οι λόγοι που σε κάθε χώρα υπάρχει είτε μία μόνο ρυθμιστική αρχή είτε δύο είτε τρεις. Στην Κύπρο μέχρι πρόσφατα είχαμε δύο ρυθμιστικές αρχές και όχι τρεις.

Το πρόβλημα έγκειται στο κατά πόσο όντως σε κάθε χώρα επιλέγεται το σύστημα εκείνο που ανταποκρίνεται προς τις ιδιαιτερότητες, τις ιδιοτυπίες και τις ανάγκες και που ταυτόχρονα είναι στην πράξη και το πιο αποτελεσματικό. Επιπρόσθετα, στη δική μας περίπτωση θα υπάρξει κάτι που θα είναι πρωτόγνωρο ίσως και διεθνώς. Στον τομέα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων πιθανόν να έχουμε δύο αρχές αντί μία. Συγκεκριμένα, θα έχουμε την Κεντρική Τράπεζα η οποία θα εποπτεύει τις εμπορικές τράπεζες και ενδεχομένως τον Εφορο Συνεργατισμού που θα εποπτεύει τα συνεργατικά ιδρύματα. Αυτή τη ρύθμιση δεν θα τη δείτε σε άλλη χώρα. Στην Κύπρο φαίνεται ότι τελικά προωθείται αυτή η ρύθμιση. Εάν η νομοθεσία που προωθείται εγκριθεί, εμείς θα καλέσουμε τον Εφορο Συνεργατισμού να υπογράψει το πρωτόκολλο και να συνεργαστούμε και οι τέσσερις. Εάν όμως, επικρατήσει η

πιο σωστή άποψη, δηλαδή να είναι η Κεντρική Τράπεζα η εποπτεύουσα και ρυθμίζουσα αρχή και των συνεργατικών ιδρυμάτων, τόσο το καλύτερο. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι ορθολογικά μία πρέπει να είναι η εποπτική αρχή στα πιστωτικά ιδρύματα, δηλαδή τις τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα.

Ερώτηση: Μία διευκρίνιση. Τί είδους πληροφορίες θα δίδονται στην Κεντρική Τράπεζα;

Μ. Κληρίδης: Αν μία θυγατρική εταιρεία μιας τράπεζας, μία ΕΠΕΥ αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα και κινδυνεύει να καταρρεύσει, τότε αναπόφευκτα επηρεάζεται η τράπεζα. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που μια ασφαλιστική εταιρεία τράπεζας αντιμετωπίζει προβλήματα, τότε τα προβλήματα αυτά θα μεταφερθούν στην τράπεζα. Άρα η Κεντρική Τράπεζα θα θέλει να γνωρίζει τι έχει δει η Εφορος Ασφαλιστικών Εταιρειών στη διάρκεια διεξαγωγής ελέγχου της ασφαλιστικής εταιρείας, διότι οι πληροφορίες αυτές την αφορούν.

Β. Νάταρ: Δεν είναι ανάγκη να είναι η ασφαλιστική εταιρεία θυγατρική της τράπεζας για να είναι η τράπεζα εκτεθειμένη. Μπορεί η τράπεζα να παραχωρήσει στην ασφαλιστική εταιρεία ένα τεράστιο δάνειο χωρίς να είναι καν η μητρική της και να είναι εκτεθειμένη αν η ασφαλιστική εταιρεία οδεύει προς κατάρρευση. Άρα, όταν έγκαιρα η Έφορος Ασφαλιστικών Εταιρειών αντιληφθεί ότι εκείνη η ασφαλιστική εταιρεία αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα, θα πρέπει να ενημερώσει την Κεντρική Τράπεζα ούτως ώστε και αυτή με τη σειρά της να διεξαγάγει τον κατάλληλο έλεγχο στην τράπεζα η οποία, ενδεχομένως, να είναι εκτεθειμένη έναντι της παραχώρησης του δανείου. Είναι πολλές οι πιθανότητες αλληλεξάρτησης και έτσι είναι μεγάλη η ανάγκη συνεργασίας στο στάδιο του εποπτικού ελέγχου όταν και εφόσον διεξάγεται στα ιδρύματα που είναι κάτω από τον έλεγχο των επί μέρους αρχών.

Ερώτηση: Θα πρέπει να ζητείται η ενημέρωση ή τα στοιχεία θα δίδονται έτσι κι αλλιώς;

Β. Νάταρ: Υπάρχει ήδη μια Επιτροπή η οποία έχει καθοριστεί και θα συνέρχεται τακτικά μία φορά το μήνα. Αν μέσα από αυτές τις επαφές διευθετούνται κάποια θέματα, τότε μπορεί να μην χρειάζεται να ζητούνται καν οι πληροφορίες από τις εποπτικές αρχές. Αν όμως υπάρχει κάτι το οποίο θα χρειαστεί σίγουρα να επικοινωνήσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές, δεν υπάρχει τίποτα που να τους εμποδίζει να το κάνουν απευθείας.

Ερώτηση: Λόγω και Χρηματιστηρίου, είχαμε ασφαλιστικές εταιρείες που αντιμετώπιζαν δυσκολίες και που παρέσυραν τραπεζικούς οργανισμούς;

Χρ. Χριστοδούλου: Μας δόθηκε η ευκαιρία να δώσουμε την εικόνα των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται ως απότοκο της κρίσης του Χρηματιστηρίου. Είναι γνωστό ότι και τα τραπεζικά μας ιδρύματα και οι ασφαλιστικές εταιρείες και άλλες επενδυτικές αντιμετωπίζουν προβλήματα. Ασφαλέστατα ούτε συμβουλευσιμο είναι αλλά ούτε και επιτρεπτό να υπεισέλθουμε σε λεπτομέρειες. Μπορούμε, όμως, να πούμε ότι, καθ' όσον αφορά τις τράπεζες, υπάρχουν προβλήματα και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι έχω εγκαινιάσει ένα διάλογο με τους διοικητές των τραπεζών και έχουμε συζητήσει τα επιμέρους προβλήματα που αντιμετωπίζουν σχετικά με την κεφαλαιουχική τους βάση, το δείκτη της κεφαλαιουχικής τους επάρκειας, τα επισφαλή δάνεια, τα πιστωτικά τους ανοίγματα και λοιπά. Τα θέματα αυτά τα χειριζόμαστε στα πλαίσια και της εποπτείας που ασκεί η αρμόδια διεύθυνση αλλά και στα πλαίσια ενός προγράμματος το οποίο έχουμε καταρτίσει ώστε σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα να αντιμετωπισθούν ικανοποιητικά. Είμαι αρκετά ικανοποιημένος με τη μέχρι τώρα εξέλιξη των πραγμάτων και δεν είναι τυχαίο ότι πριν λίγες μέρες δήλωσα ότι οι τράπεζες αντιμετωπίζουν προβλήματα αλλά δεν είναι εκτός του ελέγχου μας. Είναι γεγονός ότι η ανάπτυξη και η ομαλή λειτουργία της οικονομίας μας βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην ύπαρξη ενός υγιούς και ομαλά λειτουργούντος χρηματοοικονομικού τομέα τον οποίο καλύπτουν βασικά οι τρεις εποπτικές μας αρχές.

Και οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες και οι ΕΠΕΥ έχουν πάρει το μήνυμα ότι οφείλουν να λάβουν εκείνα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να μπορέσει να υπάρξει ανάκαμψη και εξυγίανση στους οργανισμούς τους.

Β. Νάταρ: Δεν είναι μυστικό ότι ο ασφαλιστικός τομέας έχει πληγεί και αυτός από τις εξελίξεις στο Χρηματιστήριο. Οι ασφαλιστικές εταιρείες είναι από τους μεγαλύτερους θεσμικούς επενδυτές. Σίγουρα δεν μπορεί να κρύψει κανείς το γεγονός ότι σήμερα αντιμετωπίζουμε τεράστια προβλήματα λόγω της πτώσης του δείκτη του Χρηματιστηρίου.

Μ. Κληρίδης: Με βάση τη νέα νομοθεσία των ασφαλιστικών εταιρειών πιθανότατα οι ασφαλιστικές εταιρείες να πρέπει να αυξήσουν το κεφάλαιό τους. Έχουμε συμφωνήσει με το

Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και την Εφορο Ασφαλιστικών Εταιρειών ότι αυτές οι αυξήσεις κεφαλαίου που γίνονται για σκοπούς κεφαλαιουχικής επάρκειας και σταθερότητας του συστήματος θα παίρνουν προτεραιότητα στην εξέταση των ενημερωτικών δελτίων. Αυτό είναι ένα κλασσικό παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ των τριών ρυθμιστικών αρχών.

Ερώτηση: Διευκρινίστε μας το χρονικό περιθώριο που δώσατε στις τράπεζες για την εξυγίανση της οικονομικής τους κατάστασης.

Χρ. Χριστοδούλου: Αφορά περίπου μια διετία αλλά ήδη έχουμε θετικά δείγματα της προόδου και της εξυγίανσης, γεγονός που μας εγκαρδιώνει.

/ΣΚ.